

нюваного в процесі соціалізації.

Сучасна система вищої освіти ґрунтуються на філософії і методології концепції особистісно орієнтованого і діяльнісного підходів. У освітньому процесі взаємодіють навчання і виховання, тобто діяльність викладача і куратора та діяльність студента.

Ключовими чинниками успіху є атмосфера і середовище, в якому здійснюється освітній процес: конструктивні комунікації між всіма суб'єктами освітнього процесу, допомога і доброзичливість викладачів до студентства, раціональна і ефективна організація процесу навчання, створення атмосфери творчого пошуку, стимулювання до самостійності та постійна підтримка інтересу до пізнання. В рамках освітньої парадигми методи, способи і технології навчання направлені на активізацію діяльності студентів, на реалізацію індивідуального освітнього маршруту, на супровід студента в процесі професійно-особистісного становлення.

Варто підкреслити, що розвиток соціальної активності в процесі професійного становлення є потребою самих студентів, що позитивно позначається на результатах підготовки майбутніх фахівців.

ВИХОВАННЯ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ

Л.В. ОБОЛЄНЦЕВА, канд. екон. наук, доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Таке складне і неоднозначне у трактуванні поняття як «виховання» включає наступні три основні напрями: 1). передача соціально-історичного досвіду наступним поколінням; 2). процеси соціалізації індивіда в основних сферах громадського життя; 3). розуміння виховання як процесу цілеспрямованого, систематичного формування особистості відповідно до діючих у суспільстві нормативних моделей (згідно Рашидову С.Ф.).

Зважаючи на сказане, «виховання» можна розглядати як процес формування ціннісної свідомості чи ціннісної орієнтації людини, у тому числі у студентської молоді. А це означає, що формуючи чи змінюючи цінності у свідомості студентства, можна досягати нагальних цілей виховання, які стоять чи то перед суспільством, громадою, вищим навчальним закладом, куратором.

Що стосується цінностей, то під ними можна розуміти певні ідеї, відносини, речі, почуття, свідомість, які мають бути вагомими чи ключовими для особистості, колективу, і саме тому, що вони вже є або ж стануть внутрішніми мотивами поведінки кожного з них. Механізм формування цінностей, особливо що стосується їхньої змістовної наповнюваності, піддається впливу, перш за все, факторів культурної, економічної, політичної, соціальної, екологічної, освітянської спрямованості.

Зрозуміло, що виховання являє собою надзвичайно складний, цілеспрямований та багатоаспектний процес, пов'язаний з формуванням особистості чи створенням сприятливих умов для формування людини як повноцінної, гармонійної, всебічно розвиненої особистості, яка відповідає високому культурному рівню у якісно нових умовах сучасного суспільства.

Ці якісно нові умови соціально-економічного розвитку суспільства (зміни політики держави, інтеграція в європейську та світову спільноту, побудова демократичного суспільства) є не лише загальнонаціональними, а відносяться до загальносвітових. Якісно нові умови соціально-економічного розвитку суспільства пояснюються науковцями такими трендами як: 1). глобалізаційні процеси та тенденція до глобалізації суспільного розвитку, що означає зміну умов та особливостей життєдіяльності людини та суспільних відносин; 2). перехід людства від матеріальних до інтелектуальних цінностей, які базуються на використанні, перш за все, інформаційно-інтелектуальних технологій, що обумовлює функціонування людини в умовах інформаційного перенавантаження; 3). схильність людства до самознищення як фізичного, так і духовного, що потребує набуття здатності до свідомої і ефективної діяльності людини в умовах складних суспільних та національних відносин, а також вимагає побудови та усвідомлення думки щодо конструктивізму і терпимості.

Таким чином, процес виховання особистості є складним, довготривалим, і що, головне – неперервним процесом, тобто не завершується із закінченням загальноосвітньої школи, а має бути органічно та логічно продовженим у вищому навчальному закладі.

Процес виховання особистості передбачає формування міжособистісних стосунків між куратором (викладачами) та студентом, налагодження спільного пошуку істини та спільного вирішення проблем та виконання творчих завдань, оскільки лише в такий спосіб можна виховати, з одного боку, свідомого, творчого фахівця, а з іншого - всебічно розвинену, національно свідому особистість, відповідальну людину з глибокими духовними та патріотичними почуттями, яка здатна до неперервного розвитку та вдосконалення.